

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE RAADSVRAGEN 2023, NUMMER 168

Datum	10 oktober 2023
Van	College B&W
Behandeld door	R.J. Evelein
Doorkiesnummer	14030
E-mailadres	r.evelein@utrecht.nl
Kenmerk	4223780
Beleidsveld	Energie en Klimaat

Geachte leden van de raad,

Hierbij ontvangt u de beantwoording van de schriftelijke raadsragen jaargang 2023 nummer 168 van Gert Dijkstra (EenUtrecht), Nando Temming, Cees Bos (Stadsbelang Utrecht) en Yvonne Hessel (Utrecht Solidair) van 15 september 2023 over Haalbaarheid van windmolens in Rijnenburg en Reijerscop. De gestelde vragen zijn onderaan bijgevoegd.

Vraag 1

Kan het college uitsluiten dat omwonenden van de beoogde windmolens die binnen een afstand van 10x de tiphoogte van de windmolens komen te wonen ernstige gezondheidsklachten krijgen, bijv. als gevolg van het geluid van de wieken of dat van de turbine; mede gelet op de schrijnende ervaringen hier mee van omwonenden bij bijvoorbeeld de windmolens in de Peel?

- Zo ja, op basis waarvan kan dit (grotendeels) worden uitgesloten?
- Zo nee, wat betekent dit dan alsnog voor het Combinatiebesluit en of voor benodigde aanvullende maatregelen of nog te nemen besluiten?

Antwoord 1

Wij baseren ons op de informatie van het RIVM die stelt dat onvoldoende bewijs is dat windturbines zorgen voor ernstige gezondheidsklachten. We richten ons in het onderzoek en het opstellen van een lokale norm op het minimaliseren van ernstige hinder.

Geluidshinder door windturbinegeluid kan optreden en wordt als extra hinderlijk aangemerkt gedurende de avond en nacht. De voorgestelde normen voor windturbinegeluid bestaan uit een jaargemiddelde van 45 dB Lden, waarbij geluid dat in de avond en nacht geproduceerd wordt een straffactor krijgt van respectievelijk 5 en 10 dB, en een nachtelijk gemiddelde, de Lnight van 39 dB. De geluidsnormen zijn opgesteld om de ervaren hinder door windturbinegeluid tot een aanvaardbaar niveau te beperken. Dit sluit niet uit dat door (een deel van de) omwonenden hinder als gevolg van windturbinegeluid kan worden ervaren, net zoals dat bij andere activiteiten ook het geval is. Bij het opstellen van de normen heeft een belangenafweging plaatsgevonden in het beperken van hinder enerzijds en het mogelijk maken van opwek van duurzame energie anderzijds en is dit voldoende geborgd in bestemmingsplan en omgevingsvergunning.

Vraag 2

Is er gericht en specifiek lokaal onderzoek gedaan naar de gevolgen voor de (volks)gezondheid van het plaatsen van de 4 beoogde reuzenwindmolens op bestaande woningen in o.a. De Meern en op de nog te bouwen woningen in Rijnenburg; mede gelet op de serieuze en ernstige gezondheidsklachten van omwonenden elders in Nederland die dichtbij vergelijkbare windmolens wonen (en om die reden soms zelfs noodgedwongen verhuizen)?

- a. Zo ja, wat waren daarvan de resultaten en de conclusies?
- b. Zo nee, waarom is van een dergelijk onderzoek afgezien?
- c. En hoe kunnen we zonder de resultaten van een dergelijk onderzoek alsnog voldoende zekerheid krijgen dat de windmolens bij Rijnenburg en Reijerscop niet leiden tot (ernstige) schade voor de gezondheid van omwonenden?

Antwoord 2

Zie ook het antwoord op vraag 1: wij baseren ons op de informatie van het RIVM, die stelt dat onvoldoende bewijs is dat windturbines zorgen voor ernstige gezondheidsklachten. Voor de hinderaspecten slagschaduw en geluid stellen we met dit plan lokale normen vast. Voor deze aspecten is specifiek en lokaal onderzoek gedaan, rekening houdend met de omgeving van het windpark zoals de ligging van gevoelige objecten waaronder woningen en andere geluidsbronnen (waaronder het geluid van de A12 en A2).

Uit het onderzoek blijkt dat de afstand van de molens tot bestaande woonwijken in Utrecht en Nieuwegein, woningen in de polder en nog te bouwen woningen in Rijnenburg ten zuiden van de Ringkade, voldoende groot is om een strenge norm van 45 dB Lden te stellen. Deze norm is strenger dan de oude landelijke norm van 47 dB Lden. Bij een normgrens strenger dan 45 dB Lden zal er minder hinder zijn, maar is er wel productieverlies als gevolg van mitigerende maatregelen om aan deze norm te kunnen voldoen.

Twee referentiepunten zijn opgenomen in het bestemmingsplan Windpark Rijnenburg en Reijerscop waar een maximale geluidswaarde van 45 dB Lden mag voorkomen. Deze punten representeren de grens van de geplande woningbouw in Klein Rijnenburg. Hiermee is woningbouw nog steeds mogelijk en verantwoord.

Vraag 3

Kan het zijn dat als de windmolens daadwerkelijk worden gebouwd we t.z.t. als gemeenteraad worden geconfronteerd met nieuwe kaders en wetgeving die maken dat er geen of aanzienlijk minder nieuwe woningen kunnen worden gebouwd in Rijnenburg?

- a. Zo ja, als dat risico serieus aanwezig is het dan niet beter om eerst de besluitvorming in de gemeenteraad over de woningen af te ronden en pas daarna (of tegelijkertijd) die over de windmolens?
- b. Zo nee, op basis van welke kaders en wetgeving kan dit risico worden uitgesloten en kan dat goed onderbouwd worden toegelicht?

Antwoord 3

Het kan nooit worden uitgesloten dat kaders en wetgeving in de loop van de tijd wijzigen. Het onderliggende plan voor de 4 windmolens is getoetst aan de wetgeving en kaders die op dit moment geldig zijn en past binnen de ruimte die het Rijk aan gemeenten biedt om zelf lokale normen op te stellen. Uw raad heeft met het Uitnodigingskader aangegeven windturbines te willen realiseren in Rijnenburg. Of de nieuwe kaders en wetgeving leiden tot minder ruimte voor woningbouw in Rijnenburg is nu niet te zeggen.

In de [kamerbrief van 8 september 2023](#) geeft minister Jetten aan dat de terinzagelegging en daarmee ook de invoering van de nieuwe landelijke regels ten aanzien van windturbinegeluid opnieuw is vertraagd. Inmiddels is bekend dat de maatschappelijke consultatie start op 12 oktober 2023. We houden de verdere ontwikkeling van de landelijke regels uiteraard in de gaten.

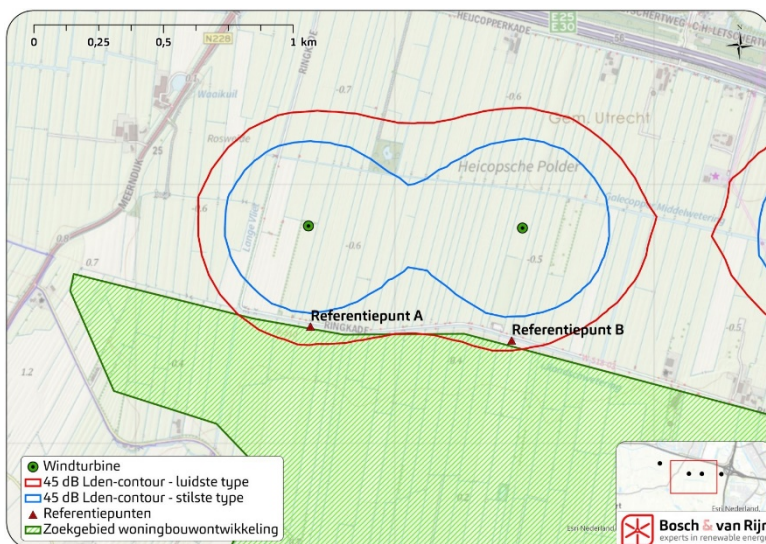
Vraag 4

Onderkent het college dat het huidige voorkeursalternatief (VKA) met de beoogde 4 reuzenwindmolens (van 270 meter hoog) ten koste zal gaan van enkele honderden beoogde nieuwe woningen in Klein Rijnenburg omdat deze woningen binnen een afstand van 500 meter van de reuzenwindmolens met de nummers 2 en 3 staan gepland?

- Zo ja, waarom is dat niet eerder gemeld aan de gemeenteraad en hoe gaat het college het verdwijnen van deze woningen opvangen?
- Zo nee, kan het college met tekst en tekeningen op een heldere en nauwkeurige manier toelichten waarom dat niet zo zou zijn?

Antwoord 4

De lokale normen die we met het bestemmingsplan willen vaststellen voor geluid, slagschaduw en externe veiligheid, gelden voor zowel de bestaande woonwijken en woningen in de polder, als voor de nieuw te bouwen woningen van Klein Rijnenburg (ten zuiden van de Ringkade). Deze normen zorgen er voor dat de windmolens geen belemmering zijn voor het aantal woningen in Klein Rijnenburg. In het ontwerpbestemmingsplan zijn twee referentiepunten (zie onderstaande afbeelding) opgenomen ten zuiden van de Ringkade. Via deze referentiepunten wordt de maximale geluidsbelasting voor nieuwbouw geborgd op het moment dat de eerste woningen (of andere geluidsgevoelige objecten) in gebruik worden genomen.

Vraag 5

Als de landelijke regering de komende periode besluit om nieuwe regelgeving voor windmolens nabij woningen in te voeren waarbij bijv. wordt uitgegaan van de wens van een meerderheid van de Tweede Kamer (motie 8 maart 2022) om een afstandsnorm te hanteren conform het Deense model (minimaal 4x de tiphoogte tot de woningen) wat dan betekent dat de huidige Utrechtse afstandsnorm van 500 meter (voor nieuwe woningen in Rijnenburg) tot 800 meter (voor bestaande woningen) wordt verhoogd naar minimaal 1.080 meter, hoe gaat het college dan voorkomen dat een groot deel van de huidige plannen voor Klein Rijnenburg op de tocht komen te staan aangezien deze dan niet meer conform de nieuwe bouwregels gebouwd kunnen gaan worden?

- Als het college van mening is dat een toekomstige strengere landelijke afstandsnorm geen risico gaat zijn voor de woningbouwplannen met Klein Rijnenburg, kan het college dan nauwgezet aangeven waarom dat niet als een risico gezien hoeft te worden?
- En kan het college aantoonbaar laten zien dat dit is uitgezocht en waar nodig afgestemd met relevante landelijke instanties?

Antwoord 5

Door het vervallen van de landelijke normen voor windmolens, hebben lokale overheden de bevoegdheid om lokale normen vast te stellen. De lokale normen die we voor het windpark Rijnenburg en Reijerscop voorstellen, zijn al een stuk strenger dan de oude normen. Als het bestemmingsplan samen met de lokale normen onherroepelijk is, dan is dit het kader voor de plannen voor Klein Rijnenburg. Het moment van inwerkingtreding van de nieuwe landelijke normen en eventuele overgangsregeling bepaalt of deze invloed hebben op het huidige plan voor het windpark dan wel de ontwikkeling van Klein Rijnenburg.

De door u genoemde afstanden zijn geen afstandsnormen die als wettelijk kader dienen. Deze afstanden volgen uit uitgevoerd onderzoek en zijn gebruikt om het zoekgebied voor de windmolens in het Uitnodigingskader te bepalen.

Vraag 6

Is er onderzoek gedaan naar de veiligheidsrisico's van de 4de windmolen waarvan de wieken reiken tot op ca. 90 meter afstand van het verkeersplein Oudenrijn; gelet op het risico van bijv. het afbreken van een wiek of bijv. dat van het afvallen van ijsafzettingen tot op de naastliggende autowegen?

- a. Zo ja, wat waren daarvan de resultaten en de conclusies?
- b. Zo nee, waarom is van een dergelijk onderzoek afgezien?
- c. En mochten deze risico's alsnog leiden tot het niet kunnen bouwen van deze windmolen betekent dit eventueel dat het verdienmodel onder het gehele plan (van de 4 windmolens) zou kunnen wegvallen?

Antwoord 6

Deze meest oostelijke turbine is gepland op ca 200 m van Verkeersplein Oudenrijn. Rekening houdend met maximale hoogte en lengte van de wieken, zullen de wieken niet zorgen voor overdraai boven een rijksweg of andere openbare weg. Er is daarom geen sprake van ontoelaatbare risico's voor passanten op deze wegen. Uit onderzoeken blijkt ook dat er geen sprake is van externe veiligheidsrisico's op de snelweg.

Rijkswaterstaat heeft een zienswijze ingediend met betrekking tot de verkeersveiligheid. We zijn in overleg met Rijkswaterstaat om te verkennen welke maatregelen we kunnen nemen om deze effecten te mitigeren.

Vraag 7

Is het college met ons van mening dat alvorens de beoogde plannen voor de bouw van windmolens in Rijnenburg en Reijerscop in een bestemmingsplan definitief voorgelegd kunnen worden aan de gemeenteraad (zoals gepland voor november 2023) de raad eerst en ook tijdig kennis moet kunnen nemen van alle ingediende zienswijzen op de CombiMER én antwoorden daarop van de gemeente (en de initiatiefnemer Rijne Energie c.s.) inclusief een uitgebreide en goed onderbouwde toelichting hierop van het college?

- a. Zo ja, betekent dit dat de gemeenteraad inderdaad minimaal drie weken de tijd heeft om zich grondig in te lezen op de zienswijzen en antwoorden van de CombiMER voorafgaand aan de besluitvorming in de Raad?
- b. Zo nee, kan worden onderbouwd waarom het college dit niet wil of zo kan organiseren en hoe zij de gemeenteraad dan anderszins informeert over zienswijzen en bezwaren van belanghebbenden en hoe zij deze inzichten weegt en er al dan niet aan tegemoet komt?

Antwoord 7

Het CombiMER is integraal onderdeel van het ontwerpbestemmingsplan dat ter inzage is gelegd. De 117 zienswijzen (die de raad ook in zijn geheel toegestuurd krijgt) op bestemmingsplan en uitvoeringsbesluiten, worden integraal en tegelijkertijd beantwoord in een vaststellingsrapport als onderbouwing voor de vaststelling van het bestemmingsplan. De Commissie voor de m.e.r. heeft

advies uitgebracht over het MER. Dit advies maakt onderdeel uit van het vaststellingsrapport. Dit alles sturen wij uw raad toe ter besluitvorming. Tussen het moment van toesturen en het nemen van een besluit door de raad zit gemiddeld 2 maanden.

Vraag 8

Is het inderdaad zo dat zoals Commissie voor de MER aangeeft (8 september 2023) in reactie op de locatiekeuze voor het energielandschap Rijnenburg en Reijerscop dat er eerst sprake moet zijn van een definitief besluit over deze locatie als plek voor vier (tot acht) reuzenwindmolens in de gemeenteraad waarover dan ook eerst alle belanghebbenden hun zienswijzen moeten hebben kunnen indienen?

- a. Zo ja, hoe gaat het college dit in een besluit van de gemeenteraad alsnog rechtzetten?
- b. Zo nee, wat is dan de onderbouwing om hiervan af te kunnen zien?

Antwoord 8

De Commissie m.e.r. geeft aan dat in de eerdere besluiten over het energielandschap (zoals het Uitnodigingskader, RSU 2040) de milieu-informatie ontbrak over de locatiekeuze van het energielandschap Rijnenburg en Reijerscop in de stad Utrecht. Het planMER bij de Klimaatvisie bevat deze informatie wel, maar over de Klimaatvisie is nog geen definitief besluit genomen. Daarom adviseert de Commissie om alsnog de milieuoverwegingen van de locatiekeuze op een rij te zetten in het MER voor Windpark Rijnenburg en Reijerscop. Dit advies nemen we over en leggen we opnieuw voor aan de Commissie m.e.r.. De aanvulling op het MER en het advies van de Commissie voor de m.e.r. leggen we samen met het bestemmingsplan aan uw raad voor om over te besluiten. Het is dus niet zo dat er sprake moet zijn van een definitief besluit over deze locatie, maar dat de milieu-informatie uit het planMER voor de Klimaatvisie toegevoegd moet worden aan het MER voor windpark Rijnenburg en Reijerscop.

Vraag 9

Erkent het college dat de huidige wet- en regelgeving voor windmolenlawaai of een door de gemeente zelf vastgestelde geluidsnorm op basis van Lden-normen niet is te handhaven omdat sprake is van niet goed genoeg te meten en te controleren gemiddelde dag- of jaargeluidsnormen. Dit i.p.v. de wel goed te meten en te controleren GES-geluidsnormen (Gezondheids Effect Screening) en/of met normen voor de maximale geluidsbelastingen?

- a. Zo ja, is het college bereid aanvullende regelgeving op te stellen?
- b. Zo nee, hoe denkt het college de gezondheid van omwonenden dan nog wel t.z.t. te kunnen beschermen, mede gelet op ervaringen elders in het land waaruit blijkt dat dit niet mogelijk is?

Antwoord

Handhaving van de jaargemiddelde lokale normen vindt plaats op basis van verplichte registraties van de windturbinedata. Het bevoegd gezag kan deze registraties opvragen. Op basis van de registraties is het mogelijk om de ontwikkeling van de jaargemiddelde geluidsnormen te monitoren. De omgevingsvergunning bevat regels en voorschriften over de bouw en het in werking hebben van de windturbines. Het bevoegd gezag (in dit geval: gemeente Utrecht) is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving van deze regels door de initiatiefnemer. Zo nodig wordt handhavend opgetreden. Het komt voor dat windmolens meer geluid maken omdat ze niet naar behoren werken. Om in dat geval direct te kunnen handhaven, is in de omgevingsvergunning een geluidsnorm opgenomen voor een 'één minuutgemiddelde waarde'. Bij aanvang van de energieproductie en op moment dat er twijfel is over een goede werking van de windmolens, wordt een meting uitgevoerd. Bij normoverschrijding kan het bevoegd gezag direct handhaven. Deze norm is door ons zelf ontwikkeld en nieuw ten opzichte van de oude landelijke normen. Er bestaan geen GES-handhavingnormen maar de GES systematiek is wel toegepast in de combiMER.

Vraag 10

Als het college voornemens is het handhaven van geluidsnormen te doen door incidenteel het brongeluid van te plaatsen turbines te meten, is het college zich er dan van bewust dat hiermee weliswaar iets gedaan kan worden aan het inperken van de kortstondige piekbelasting van het geluid maar omdat via een rekenmodel het turbinegeluid wordt omgezet naar een gemiddelde jaargeluidsbelasting voor omwonenden dit niets bijdraagt aan het terugdringen van de schadelijke effecten van het geluid voor omwonenden?

- a. Wil het college normen stellen voor de maximale geluidsbelasting (op enig moment) op de gevels van omwonden en stilzetten van turbines afdwingen zodra deze maximale waarden worden overschreden?

Hoe wil het college daar dan regels voor stellen?

Antwoord 10

Piekgeluid of maximaal momentaan geluid is het maximale geluid wat een windturbine kan produceren. Uit het akoestisch onderzoek blijkt dat een windmolen maximaal 42 dB veroorzaakt bij de meest dichtbijgelegen woning. Een windturbine mag niet meer geluid produceren dan dit niveau. Om er voor te zorgen dat dit gebeurt is een zogenaamde handhavingsnorm (in de vorm van een één minuutgemiddelde waarde) opgenomen in de omgevingsvergunning.

De gemeente stelt een norm voor zogenaamd momentaan geluid: met geluidsmetingen moet aangetoond worden dat de windmolens op elk moment voldoen aan het geluid dat ze volgens de fabrikant van de molens zouden mogen maken. Als dat niet het geval is, kan de gemeente direct handhavend optreden.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,

**STADSBELANG
UTRECHT**

Schriftelijke vragen Haalbaarheid windmolens Rijnenburg en Reijerscop
15 september 2023

Op 22 juni heeft de gemeenteraad een 'Coördinatiebesluit Wet ruimtelijke ordening voor een energielandschap in Rijnenburg en Reijerscop' genomen dat de weg vrij maakt voor het plaatsen van een viertal reuzenwindmolens (270 meter hoog) in de polder Rijnenburg en Reijerscop op ca. 500 meter van de nieuwbouwwijk Rijnenburg en op ca. 800 meter van bestaande woningen in De Meern. Het college heeft laten weten eind 2023 een bestemmingsplan ter besluitvorming aan de gemeenteraad voor te leggen waarin deze ruimte voor de windmolens wordt vastgelegd. Het gaat hier om een besluit met ingrijpende gevolgen voor de toekomstige nieuwe woonwijk Rijnenburg met minimaal 25.000 woningen (zo groot als de stad Woerden) en vele huidige tienduizenden omwonenden in De Meern, IJsselstein en Nieuwegein. Dat vereist een zeer zorgvuldige afweging bij raadsleden, vandaar de volgende vragen.

Vragen:

GEZONDHEID

- c. Kan het college **uitsluiten** dat omwonenden van de beoogde windmolens die binnen een afstand van 10x de tiphoogte van de windmolens komen te wonen **ernstige gezondheidsklachten** krijgen, bijv. als gevolg van het geluid van de wieken of dat van de turbine; mede gelet op de schrijnende ervaringen hier mee van omwonenden bij bijvoorbeeld de windmolens in de Peel?
 - a. Zo ja, op basis waarvan kan dit (grotendeels) worden uitgesloten?
 - b. Zo nee, wat betekent dit dan alsnog voor het Combinatiebesluit en of voor benodigde aanvullende maatregelen of nog te nemen besluiten?
- d. Is er gericht en **specifiek lokaal onderzoek** gedaan naar de gevolgen voor de (volks)gezondheid van het plaatsen van de 4 beoogde reuzenwindmolens op bestaande woningen in o.a. De Meern en op de nog te bouwen woningen in Rijnenburg; mede gelet op de serieuze en ernstige gezondheidsklachten van omwonenden elders in Nederland die dichtbij vergelijkbare windmolens wonen (en om die reden soms zelfs noodgedwongen verhuizen)?
 - a. Zo ja, wat waren daarvan de resultaten en de conclusies?
 - b. Zo nee, waarom is van een dergelijk onderzoek afgezien?
 - c. En hoe kunnen we zonder de resultaten van een dergelijk onderzoek alsnog voldoende zekerheid krijgen dat de windmolens bij Rijnenburg en Reijerscop niet leiden tot (ernstige) schade voor de gezondheid van omwonenden?

WONEN

- e. Kan het zijn dat als de windmolens daadwerkelijk worden gebouwd we t.z.t. als gemeenteraad worden geconfronteerd met **nieuwe kaders en wetgeving** die maken dat er geen of aanzienlijk minder nieuwe woningen kunnen worden gebouwd in Rijnenburg?
 - a. Zo ja, als dat risico serieus aanwezig is het dan niet beter om eerst de besluitvorming in de gemeenteraad over de woningen af te ronden en pas daarna (of tegelijkertijd) die over de windmolens?
 - b. Zo nee, op basis van welke kaders en wetgeving kan dit risico worden uitgesloten en kan dat goed onderbouwd worden toegelicht?

- f. Onderkent het college dat het huidige voorkeursalternatief (VKA) met de beoogde 4 reuzenwindmolens (van 270 meter hoog) **ten koste zal gaan van enkele honderden beoogde nieuwe woningen in Klein Rijnenburg** omdat deze woningen binnen een afstand van 500 meter van de reuzenwindmolens met de nummers 2 en 3 staan gepland?
- Zo ja, waarom is dat niet eerder gemeld aan de gemeenteraad en hoe gaat het college het verdwijnen van deze woningen opvangen?
 - Zo nee, kan het college met tekst en tekeningen op een heldere en nauwkeurige manier toelichten waarom dat niet zo zou zijn?
- g. Als de landelijke regering de komende periode besluit om nieuwe regelgeving voor windmolens nabij woningen in te voeren waarbij bijv. wordt uitgegaan van de wens van een **meerderheid van de Tweede Kamer** (motie 8 maart 2022) om een **afstandsnorm te hanteren conform het Deense model** (minimaal 4x de tiphoogte tot de woningen) wat dan betekent dat de huidige Utrechtse afstandsnorm van 500 meter (voor nieuwe woningen in Rijnenburg) tot 800 meter (voor bestaande woningen) wordt verhoogd naar minimaal 1.080 meter, hoe gaat het college dan voorkomen dat een groot deel van de huidige plannen voor Klein Rijnenburg op de tocht komen te staan aangezien deze dan niet meer conform de nieuwe bouwregels gebouwd kunnen gaan worden?
- Als het college van mening is dat een toekomstige strengere landelijke afstandsnorm geen risico gaat zijn voor de woningbouwplannen met Klein Rijnenburg, kan het college dan nauwgezet aangeven waarom dat niet als een risico gezien hoeft te worden?
 - En kan het college aantoonbaar laten zien dat dit is uitgezocht en waar nodig afgestemd met relevante landelijke instanties?

VEILIGHEID

- h. Is er onderzoek gedaan naar de **veiligheidsrisico's van de 4de windmolen** waarvan de wieken reiken tot op ca. 90 meter afstand van het verkeersplein Oudenrijn; gelet op het risico van bijv. het afbreken van een wiek of bijv. dat van het afvallen van ijsafzettingen tot op de naastliggende autowegen?
- Zo ja, wat waren daarvan de resultaten en de conclusies?
 - Zo nee, waarom is van een dergelijk onderzoek afgezien?
 - En mochten deze risico's alsnog leiden tot het niet kunnen bouwen van deze windmolen betekent dit eventueel dat het verdienmodel onder het gehele plan (van de 4 windmolens) zou kunnen wegvallen?

PARTICIPATIE

- i. Is het college met ons van mening dat alvorens de beoogde plannen voor de bouw van windmolens in Rijnenburg en Reijerscop in een bestemmingsplan definitief voorgelegd kunnen worden aan de gemeenteraad (zoals gepland voor november 2023) de raad eerst en **ook tijdig kennis moet kunnen nemen van alle ingediende zienswijzen op de CombiMER én antwoorden** daarop van de gemeente (en de initiatiefnemer Rijne Energie c.s.) inclusief een uitgebreide en goed onderbouwde toelichting hierop van het college?
- Zo ja, betekent dit dat de gemeenteraad inderdaad minimaal drie weken de tijd heeft om zich grondig in te lezen op de zienswijzen en antwoorden van de CombiMER voorafgaand aan de besluitvorming in de Raad?
 - Zo nee, kan worden onderbouwd waarom het college dit niet wil of zo kan organiseren en hoe zij de gemeenteraad dan anderszins informeert over zienswijzen en bezwaren van belanghebbenden en hoe zij deze inzichten weegt en er al dan niet aan tegemoet komt?
- j. Is het inderdaad zo dat zoals Commissie voor de MER aangeeft (8 september 2023) in reactie op de locatiekeuze voor het energielandschap Rijnenburg en Reijerscop dat er eerst sprake moet zijn van een **definitief besluit over deze locatie als plek** voor vier (tot acht) reuzenwindmolens in de

gemeenteraad waarover dan ook eerst alle belanghebbenden hun zienswijzen moeten hebben kunnen indienen?

- a. Zo ja, hoe gaat het college dit in een besluit van de gemeenteraad alsnog rechtzetten?
- b. Zo neen, wat is dan de onderbouwing om hiervan af te kunnen zien?

HANDHAVING

- k. Erkent het college dat de huidige wet- en regelgeving voor windmolenlawaai of een door de gemeente zelf vastgestelde geluidsnorm op basis van Lden-normen niet is te handhaven omdat sprake is van **niet goed genoeg te meten en te controleren gemiddelde dag- of jaargeluidsnormen**. Dit i.p.v. de wel goed te meten en te controleren GES-geluidsnormen (Gezondheids Effect Screening) en/of met normen voor de maximale geluidsbelastingen?
 - a. Zo ja, is het college bereid aanvullende regelgeving op te stellen?
 - b. Zo neen, hoe denkt het college de gezondheid van omwonenden dan nog wel t.z.t. te kunnen beschermen, mede gelet op ervaringen elders in het land waaruit blijkt dat dit niet mogelijk is?
- l. Als het college voornemens is het handhaven van geluidsnormen te doen door **incidenteel het brongeluid van te plaatsen turbines te meten**, is het college zich er dan van bewust dat hiermee weliswaar iets gedaan kan worden aan het inperken van de kortstondige piekbelasting van het geluid maar omdat via een rekenmodel het turbinegeluid wordt omgezet naar een gemiddelde jaargeluidsbelasting voor omwonenden dit niets bijdraagt aan het terugdringen van de schadelijke effecten van het geluid voor omwonenden?
 - a. Wil het college normen stellen voor de maximale geluidsbelasting (op enig moment) op de gevels van omwonden en stilzetten van turbines afdwingen zodra deze maximale waarden worden overschreden?
 - b. Hoe wil het college daar dan regels voor stellen?

Gesteld door:

- Gert Dijkstra, EenUtrecht
- Nando Temming, Stadsbelang Utrecht
- Cees Bos, Stadsbelang Utrecht
- Yvonne Hessel, Utrecht Solidair